

Informatīvais materiāls valsts amatpersonām, kas ir arī saimnieciskās darbības veicējas

Valsts ieņēmumu
dienests

Šis informatīvais materiāls ir sagatavots, lai palīdzētu valsts amatpersonas deklarācijā korekti norādīt informāciju par gūtajiem ienākumiem tām valsts amatpersonām, kas veic Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu maksātāju reģistrā reģistrētu saimniecisko darbību.

Viens no instrumentiem likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" mērķa sasniegšanai ir valsts amatpersonai noteiktais pienākums iesniegt valsts amatpersonas deklarāciju, kurā tiek sniegta informācija par valsts amatpersonas mantisko stāvokli, un šo deklarāciju publiskā pieejamība.

Kāda informācija par saimniecisko darbību jānorāda valsts amatpersonas deklarācijā

! Deklarācijā ir jānorāda gan ar nodokļiem apliekamie, gan ar nodokļiem neapliekamie ienākumi.

Ienākumiem, kuri saskaņā ar normatīvajiem aktiem tiek aplikti ar nodokļiem, norāda aprēķinātās summas pēc izdevumu atskaitīšanas un pirms nodokļu samaksas.

Tādējādi, aizpildot valsts amatpersonas deklarāciju, personām, kas veic saimniecisko darbību, valsts amatpersonas deklarācijā ir jānorāda:

atsevišķi no saimnieciskās darbībās ienākumiem – ienākumi un darījumi no sev piederošu un saimnieciskā darbībā izmantotu kustamo vai nekustamo īpašumu pārdošanas;

Piemērs.

Ja valsts amatpersona, saimnieciskās darbības veicēja, ir pārdevusi saimnieciskajā darbībā izmantotu transportlīdzekli vai nekustamo īpašumu, saņemtos ienākumus no transportlīdzekļa vai nekustamā īpašuma pārdošanas norāda deklarācijas punktā "Ienākumi".

Savukārt, ja transportlīdzekļa vai nekustamā īpašuma pārdošanas darījums pārsniedz 20 Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas, tad informāciju norāda arī deklarācijas punktā "Darījumi".

visi skaidrās un bezskaidrās naudas uzkrājumi, tai skaitā arī uzkrājumi saimnieciskās darbības ieņēmumu kontā, tostarp Paysera, PayPal, Revolut u. c. kontos, ja to summa kopā vai atsevišķi pārsniedz 20 Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas;

Piemērs.

Ja valsts amatpersonai saimnieciskās darbības ieņēmumu kontā vai citos kontos bezskaidras naudas uzkrājumu summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 20 Ministru kabineta

noteiktās minimālās mēnešalgas, informāciju norāda deklarācijas punktā "Skaidrās un bezskaidrās naudas uzkrājumi".

informācija par saimnieciskajā darbībā lietošanā esošajiem transportlīdzekļiem;

Piemērs.

Ja valsts amatpersona saimnieciskajā darbībā izmanto transportlīdzekli, kas nav valsts amatpersonas īpašumā, informāciju par šo transportlīdzekli kā par lietošanā esošu norāda deklarācijas punktā "Transportlīdzekļi".

informācija par saimnieciskajā darbībā lietošanā esošajiem nekustamajiem īpašumiem;

Piemērs.

Ja valsts amatpersona saimnieciskajā darbībā lieto nekustamo īpašumu, kas nav valsts amatpersonas īpašumā, informāciju par šo nekustamo īpašumu kā par lietošanā esošu norāda deklarācijas punktā "Nekustamiem īpašumi".

informācija par izmaksātām kompensācijām, kuru piešķiršanas pamatojums nav personai radīto izdevumu atlīdzināšana.

Piemērs.

Ja valsts amatpersona saņem kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, informāciju norāda deklarācijas punktā "Ienākumi".

Ja valsts amatpersona saņem kompensāciju par lauksaimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, informāciju norāda deklarācijas punktā "Ienākumi".

Ienākumus no saimnieciskās darbības norāda:

- ja valsts amatpersona VID ir reģistrējusies saimnieciskās darbības veicējas statusā, kā arī gadījumā, ja persona VID ir paziņojusi par saimniecisko darbību;
- ja valsts amatpersona faktiski ir veikusi saimniecisko darbību, bet to nebija reģistrējusi vai paziņojusi VID;
- valsts amatpersona, kura vienlaikus ir arī advokāts, sniedzot informāciju par pārskata periodā gūtajiem ienākumiem no advokāta profesionālās darbības, norāda no advokāta profesionālās darbības gūto ienākumu kopējo summu un valūtu, bet neidentificē ienākumu avotu – fiziskās vai juridiskās personas.

Minimālā mēnešalga

2023. gadā ir 620 EUR, savukārt 20 Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas ir **12 400 EUR**.

2024. gadā ir 700 EUR, savukārt 20 Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas ir **14 000 EUR**.

Normatīvais regulējums

Deklarācijā valsts amatpersonai ir jānorāda informācija par pārskata periodā gūtajiem visu veidu ienākumiem¹.

Aizpildot valsts amatpersonas deklarācijas publicējamo daļu, amatpersonai jānorāda informācija par pārskata periodā gūtajiem visu veidu ienākumiem, jāsniedz informācija par to gūšanas vietu (avotu), jānorāda juridisko personu identifikācijas dati un fizisko personu vārds un uzvārds un summa (atsevišķi par katru ienākumu veidu attiecīgajā valūtā). Ienākumiem, kuri saskaņā ar normatīvajiem aktiem tiek aplikti ar nodokļiem, jānorāda aprēķinātās summas pirms nodokļu samaksas².

Jebkurš ienākums, ko gūst personas, kuras ir iekšzemes nodokļu maksātājas, ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli vai uzņēmumu ienākuma nodokli, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikts citādi. Savukārt normatīvie akti konkrētu nodokļu jomā noteic tieši apliekamo ienākumu un tā aplikšanas kārtību³.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 13.02.2024.

Jautājumu gadījumā aicinām zvanīt uz VID Nodokļu pārvaldes Valsts amatpersonu datu administrēšanas daļas tālruniem <https://www.vid.gov.lv/lv/valsts-amatpersonam-0> vai uzdot savu jautājumu rakstveidā VID EDS sadaļā "Sarakste ar VID".

¹ Likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 24. panta pirmās daļas 8. punkts.

² Ministru kabineta 2002. gada 22. oktobra noteikumu Nr. 478 "Kārtība, kādā aizpildāmas, iesniedzamas, reģistrējamas un glabājamās valsts amatpersonu deklarācijas un aizpildāmi un iesniedzami valsts amatpersonu saraksti" 3.7. apakšpunkts.

³ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 4. panta trešā daļa.